

ELEKTROARBEIDERNES
FAGFORENING TRØNDELAG

ELog IT

GJERNE TRØ
LITT DU OGSÅ.

NJA, JEG
FÅR JO
DET SAMME
SOM DERE.

ER DU MEDLEM?

Om fagforeninga

Elektroarbeidernes Fagforening Trøndelag (EFT) har siden den ble stiftet i 1901 kjempet for trønderske elektroarbeidere sine lønns- og arbeidsvilkår. Målet vårt er at alle medlemmer skal ha en trygg hverdag i en seriøs elektrobransje.

Derfor tilbyr fagforeninga

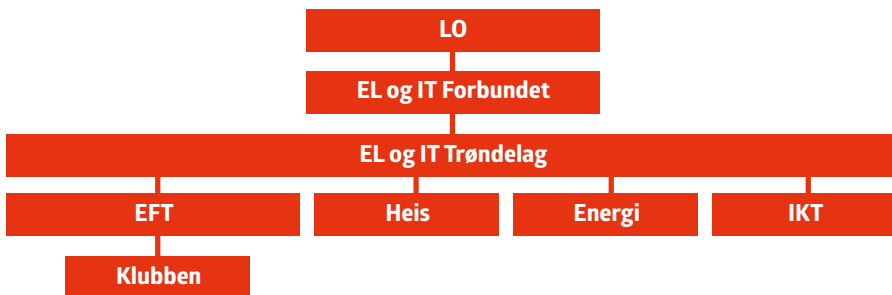
- Tariffavtale som regulerer lønns- og arbeidsvilkår (se s. 4 og 5)
- Juridisk bistand i alt som har med arbeidsforholdet å gjøre (se s 6)
- Kollektive forsikringer (se s. 9)

Gjennom å fagorganisere deg bidrar du til å styrke fellesskapet blant arbeiderne i bedriften du jobber. Det er i fellesskap man klarer å beholde og forbedre sine vilkår.

Vi jobber for å få på plass fungerende klubber i alle bedrifter i Trøndelag. For å få til dette trenger vi medlemmer og noen som kan ta på seg å være tillitsvalgt. Fagforeninga binder klubbene sammen, og gir de tillitsvalgte skoling, støtte og rådgivning.

Som fagorganisert i EL og IT Forbundet er du en viktig brikke i en stor organisasjon. Det er gjennom å være medlem du har mulighet til å bli med å påvirke; alt fra forholdene i egen klubb til hva som skal prioriteres i neste tariffoppgjør.

De fleste trønderske elektroarbeidere er allerede fagorganisert. Bli med du og!

Medlemmene våre

Fagforeninga har mer enn 1500 yrkesaktive medlemmer (fagarbeidere, arbeidstakere uten fagbrev og lærlinger). I tillegg kommer pensjonister og elevmedlemmer.

De fleste medlemmene våre jobber i private installasjonsbedrifter, som elektrikere, telekommunikasjonsmontører, automatikere, energimontører, låsesmeder, svakstrømsmontører osv. Vi er ei fagforening i vekst: i løpet av de siste to årene har vi fått 200 flere medlemmer!

Faget

Det er vi i EL og IT Forbundet som jobber for å ivareta og utvikle elektrofagene. Vi har i en årrekke jobbet for kvalifikasjonsforskriften (FEK), som sikrer at kun godkjente elektrikere med fagbrev får installere elektriske anlegg i Norge.

Vi er aktive i myndighetenes organ for fag- og yrkesopplæring. Vi finner gode kandidater til prøvenemndene. Vi jobber for at bedriftene skal ta inn nok lærlinger, og at lærlingene får skikkelig opplæring.

Faglige oppdateringskurs

Fagforeninga tilbyr fagkurs både for elektrikere og telekommunikasjonsmontører, i samarbeid med de videregående skolene. Kursene tar for seg gapet mellom dagens læreplaner og tidligere læreplaner slik at montører med eldre fagbrev kan bli oppdatert til dagens utdanning. Dette gir den enkelte mer trygghet i forhold til å følge med i fagets utvikling, og sikrer at man fortsatt er godt kvalifisert til jobben sin.

Hva er en tariffavtale?

En tariffavtale regulerer lønns- og arbeidsvilkår. Da vet både sjefen og de ansatte hva de har å forholde seg til, og slipper daglige diskusjoner om småting. Uten en tariffavtale står sjefen ganske fritt til å bestemme hvordan vilkårene i bedriften skal være. Det trenger ikke alltid å være like greit for de ansatte, og er i beste fall uforutsigbart.

Vi ønsker å få på plass tariffavtaler i alle installasjonsbedrifter i hele Trøndelag, for å sikre de ansatte forutsigbarhet, trygghet og medbestemmelse. For at vi skal sende krav om tariffavtale må minst halvparten av de ansatte være fagorganisert. «Landsoverenskomsten for elektrofagene» (LOK) er den tariffavtalen de fleste av våre medlemmer har. I Trøndelag er det ca. 50 bedrifter med 1400 medlemmer som er bundet av denne avtalen!

En hel rekke trønderske installasjonsbedrifter har tariffavtale!

Med eller uten tariffavtale?

	UTEN TARIFF	MED TARIFF
Lønn	Hva som helst	Minst 211,44 kr/t
Lønn ved ledig tid	?	211,44 kr/t
Lønnsregulering	?	Automatisk 1. mai hvert år
Lønn for helligdager	Kun 1. og 17. mai	Alle "røde" hverdager
Lønn ved nattarbeid	Vanlig lønn	Vanlig lønn + sats for 100 % overtid (307,9 kr/t)
Høydetillegg	?	11-19 kr/t
Smusstillegg	?	8-16 kr/t
Utenbystillegg	?	29 kr/t
Fri etter fødsel	2 uker uten lønn	2 uker med lønn
Lengde på arbeidsdag	9 t	7,5 t
Lengde på arbeidsuke	40 t	37,5 t
Arbeidstid	Når som helst på døgnet	I tidsrommet 07:00-17:00
Ferie	4 uker og 1 dag	5 uker
Feriepenger	10,2 %	12 %
Overtidstillegg	Minst 40 % tillegg etter 9 timer	50 % tillegg etter 7,5 t
Overtidssats	Minst 40 % av timelønn	Faste (høyere) satser
Kompensasjon ved ugunstig arbeidstid	?	50 % tillegg 17:00-21:00 100% tillegg 21:00-07:00
Hviletid mellom to arbeidsperioder	11 t	11 t MED betaling etter 07:00 påfølgende dag
Akkordarbeid	-	Ja!
Pensjon	OTP	OTP + AFP AFP = minst 1 million kr ekstra!
Velferdspermisjon	?	Lege, tannlege, fysioterapeut, flytting, blodgivning, barnehage, skole, konferansetime osv. - med lønn!
Sykelønn	Arbeidsgiver første 16 dager. Deretter må du gå til NAV.	Arbeidsgiver skal forskuttere sykelønn i 12 måneder
Stipend	?	LO + ELBUS (store fond)

Med tariffavtale kan både bedriftene og arbeiderne konkurrere på like vilkår. En tariffavtale er et felles lønnsgulv som vi aldri skal gå under!

Når det ikke går som det skal ...

Det kan kanskje være vanskelig å se for seg at man kan få problemer i arbeidsforholdet sitt, eller at man skal få behov for juridisk hjelp. Historiene våre er dessverre mange, og det er ikke alltid man kan forutse hva som kommer.

Usaklige oppsigelser, avskjed på dagen, brudd på tariffavtalen, trakassering og utstøting. Det beste er om konflikter løses nærmest mulig der de oppstår. Hvis man ikke lykkes internt i bedriften, kan vi bistå i forhandlingsmøter. Dersom dette ikke er tilstrekkelig kan vi ta saken for retten. I Trøndelag har vi 3 LO-advokater som jobber med saker kun for LO-medlemmer.

I noen tilfeller kan vi komme opp i saker vi ikke kan forsvare (tyveri, skulking, svartarbeid). Vi vil allikevel hjelpe medlemmet og se til at saksbehandlingen er korrekt, samt bidra til å finne så gode løsninger som mulig.

Utdrag fra en dom der vi gikk til retts sak for medlemmet vårt.

Arbeidsforholdene i bedriften er useriøse. Arbeidsgiver har bundet arbeidstaker til en ensidig uoppsigelig avtale på tre år. Avskjedigelsen av [redacted] faller inn i et mønster av usakligheter fra arbeidsgivers side. [redacted] er lærling, og han har ikke ansvar for den oppfølging som eventuelt er mangelfull i midten av mai 2015. Han har deretter blitt utsatt for urimelige beskyldninger og kritikk fra sin arbeidsgiver.

Avskjediget på dagen fordi man ikke deltok på FSE-kurs dagen før!

Trondheim 05.04.16

Opphør av arbeidsforhold.

[redacted] har valgt å ikke videreføre arbeidsforhold i forhold til arbeidsavtale av 01.12.2015.

I følge punkt 11 i arbeidsavtale kan begge parter i følge arbeidsmiljøloven §15-6 avslutte arbeidsforholdet uten videre begrunnelse.

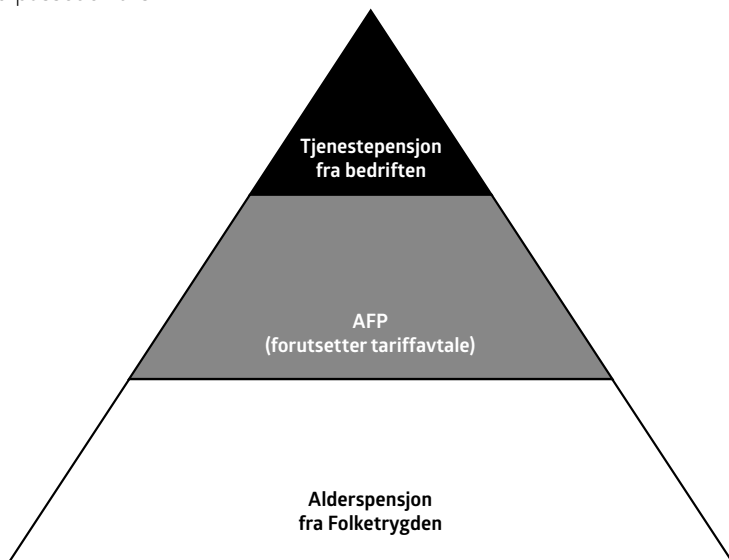
Da du ikke har gjennomført FSE og førstehjelpskurs i inneværende år, har du ikke lov til å utføre elektrikerarbeid. Arbeidsforholdet i [redacted] opphører derfor med umiddelbar virkning.

Pensjon - AFP

Som fagorganisert kan du få en tryggere alderdom når arbeidslivet er over. Alle får en viss pensjon fra Folketrygden. Bedriftene er lovpålagt å opprette en tjenestepensjonsordning (OTP) i tillegg til dette.

Når du jobber i en bedrift med tariffavtale, har du også mulighet til å få AFP. Dette er en livsvarig tilleggspensjon, som utgjør 5-7000 kr/måned – altså mer enn en million i løpet av pensjonisttilværelsen!

Det er mange vilkår som må oppfylles for å få AFP, men uansett må tariffavtalen være på plass først. Fagforeninga har god kompetanse på pensjon, og tilbyr klubbene spesialtilpassede kurs.

Hvor mye kan man forvente å få i pensjon?

Eksempel: En elektriker født i 1994 med 500.000 kr i lønn som går av ved 62 år.

		Forventet inntekt pr. mnd som pensjonist (før skatt)
Folketrygden	32 % av lønna	ca. 13.300 kr
AFP (forutsetter tariffavtale)	8 % av lønna	ca. 3.500 kr
2 % tjenestepensjon	5 % av lønna	ca. 2.000 kr
Totalt	45 % av lønna	ca. 18.750 kr

Akkord

Med tariffavtale har du rett til å jobbe akkord. Dette er den raskeste veien til ei bedre og mer rettferdig lønn! Akkord er et gammelt og velprøvd lønnsystem, som montørene en gang måtte streike for å få igjennom.

De fleste bedriftene bruker dette systemet når de regner anbud. Med tilrettelegging, god planlegging og litt velvilje fra alle parter er akkord et førsteklasses lønnsystem som belønner produktivitet og legger opp til fagmessig utførelse. Fagforeninga tilbyr akkordkurs og nødvendig oppfølging ute på anleggene!

Noen akkordeksempel fra Trøndelag i 2016: (fagarbeidertillegg kommer i tillegg til timelønna!)

Sønnico	Tillerlandet	2.200 timer	310 kr/t
Fjeldseth	Sparebank1 Midt-Norge	12.000 timer	276 kr/t
Bravida	Malvik vgs	1.200 timer	285 kr/t

10 Bro, stige, bane pr. m

35,52

Akkord er lett! Ta prisen i lista (35,52) og gang den med gjeldende akkordmultiplikator (2,197) for å finne ut hvor mye du får betalt! Hvis du monterer ei lengde kabelbru på en time, tjener du $35,52 \text{ kr} \times 2,197 \times 4\text{m} = 312 \text{ kr/t}$

Et seriøst arbeidsliv

Vi holder et øye med det som foregår i området vårt, og er ute og besøker byggeplasser flere ganger i uka. Vi har et godt samarbeid med eltilsynet (DLE) og arbeidstilsynet, samt de andre fagforeningene i bygg- og anleggsbransjen. Sammen jobber vi for en trygg og seriøs elektrobransje i Trøndelag! Elektroarbeid i Norge skal kun utføres av arbeidere som er godkjent av myndighetene, og som har ordentlige lønns- og arbeidsvilkår.

Hjelp oss å ta ansvar for elektrobransjen i Trøndelag, slik at vi unngår at de seriøse bedriftene blir utkonkurrert. Tips oss dersom du kommer over tilfeller der du mistenker at ikke alt er som det skal være.

DUSØR* 6000,-

*Dusør utbetales dersom tipset fører til skriftlig dokumentasjon på lønsvilkår under tarifflønn. Vi går ikke ut med hvem som har tipset oss! tips@fagforeninga.no • www.fagforeninga.no

LOfavør

LOfavør er fordelsprogrammet for de som er fagorganisert i et LO-forbund. Med mer enn 900.000 medlemmer har LO forhandlet fram gunstige avtaler, for alt fra hotellovernatting til leiebil og mobilt bredbånd. Les mer om dette på www.lofavør.no

Forsikringer

Med medlemskapet i EL og IT Forbundet følger det med noen forsikringer. Noen er obligatoriske og noen er frivillige. Felles for dem alle er at avtalene er gode, da de er inngått kollektivt for mange medlemmer. Alle forsikringene er gjennom Sparebank1, og alle skader meldes direkte til dem på telefon 02300 eller via nettet.

Obligatoriske forsikringer (priser fra 1.1.2017)

Innboforsikring	Norges beste innboforsikring – uten øvre erstatningssum	H	70,- pr mnd
Grunnforsikring	Engangsutbetaling til etterlatte ved dødsfall	G	38,- pr mnd
Fritidsulykkesforsikring	Erstatning ved ulykke i fritiden	F	0,- pr mnd
Sum «liten pakke»			108,- pr mnd

Kollektive forsikringer som du kan takke nei til ved innmelding

Topp reiseforsikring	R	80,- pr mnd
Uføre- og ektefelleforsikring	O	323,- pr mnd

Alle lærlinger får innboforsikring, grunnforsikring, fritidsulykkesforsikring og topp reiseforsikring GRATIS. Elevmedlemmer har ingen forsikringer.

Huset vårt leies ut i helgene. Medlemmer betaler kun kr 1300,- for ei hel helg!

Hva koster det?

Medlemskontingenten er 1,9 % av brutto lønn.

Å betale en prosentdel av lønna er den mest rettferdige måten å betale kontingent på!

Hvis du er montør og tjener 250 kr/t utgjør dette 4,75 kr/t.

For en lærling med 87 kr/t utgjør det 1,65 kr/t.

Husk at du får skattefradrag for deler av kontingenten (3850,- trekkes fra inntekta di), slik at du betaler ca. 1000 kr mindre i skatt.

I løpet av de siste 8 årene har den årlige lønnsøkningen i gjennomsnitt vært 7 kr/t for fagarbeidere, 4,50 kr/t for lærlinger og 10,70 kr/t for offshorearbeidere.

Enkelte tror at man med tariffavtale kun vil få lønnsatsen som er oppgitt i avtalen. Dette er en misforståelse, da dette kun er den absolutt minste satsen man ikke kan gå under.

Fagarbeidertillegg og interne avtaler i bedriften gjør at lønna blir høyere.

I Trøndelag er den gjennomsnittlige lønna pr august 2016 242 kr/t + fagarbeidertillegg (akkorder ikke medregnet).

Medlemskontingenten er

1,9%

AV BRUTTO LØNN

«Itjå som kjæm tå sæ sjøl»
- heller ikke lønna!

Eystein

Geir ove

Endre

Terje

Torstein

Randi

Kontakt oss Sentralbord: 72 59 62 00

Vi har kontor i Smistadvegen 42, i nærheten av Granåsen i Trondheim.

EYSTEIN GARBERG // Leder // Tlf. 95252101 // eystein@fagforeninga.no

Eystein er valgt leder siden 2014. Han har ansvar for daglig drift av fagforeninga, innkomne henvendelser og informasjonsarbeid.

GEIR OVE KULSETH // Organisasjonssekretær // Tlf. 97871943 // gok@fagforeninga.no

Geir Ove har ansvar for tillitsvalgtskolering og oppfølging av klubbene. Han har også god kompetanse på HMS, og kan ellers svare på alt av tariffspørsmål.

ENDRE T. KLOKKERVOLD // Prosjektsekretær // Tlf. 90574344 // endre@fagforeninga.no

Endre skal være ute i felten mesteparten av tida si, for å oppsøke alle elektroarbeidere i hele Trøndelag. Endre er akkordeksperen i fagforeninga, han holder kurs og følger opp akkordtakere ute på anleggene.

TERJE AABERG // Prosjektsekretær // Tlf. 9082951 // terje@fagforeninga.no

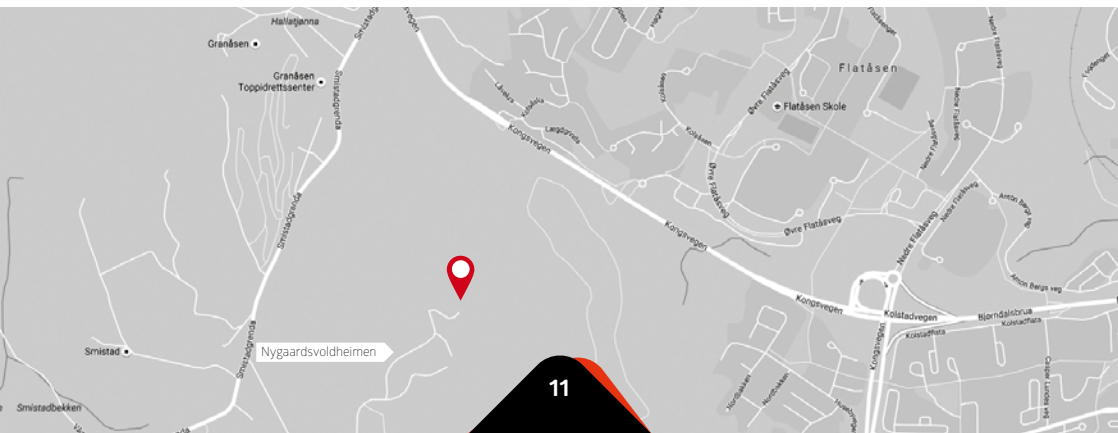
Terje bemanner LO-kontoret ved Ørland Hovedflystasjon 1 dag i uka. Han behandler søknader om arbeidstidsordninger («rotasjoner»). I tillegg jobber han med et prosjekt om fagopplæring, i regi av EL og IT Forbundet.

TORSTEIN JOHANSEN // Distriktssekr. i EL og IT // Tlf. 97114820 // torstein.johansen@elogitt.no

Torstein bistår ved oppsigelser, yrkesskader og andre juridiske saker.

RANDI VINGEN // Kontorsekretær // Tlf. 46934074 // randi.vingen@elogitt.no

Randi har ansvar for kontingent, forsikring og utleie av Nygaardsvoldheimen.

Oppdatert 28.3.17

www.fagforeninga.no // www.facebook.com/eft1901